

Кіровоградська
обласна
інв. №

Контрольний екземпляр

Рік видання XVIII
№ 147 (2407)
ВІСНИК

Молодий Комуніст

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

6

Грудня

1977 року

Ціна 2 коп.
Газета виходить
з 1939 року.

Центральний Комітет Компартії України
товаришеві ЩЕРБИЦЬКОМУ В. В.

Президія Верховної Ради Української РСР
товаришеві ВАТЧЕНКУ О. Ф.

Рада Міністрів Української РСР
товаришеві ЛЯШКУ О. П.

Дорогі товариші! У Центральному Комітеті КПРС з почуттям великого задоволення сприйнято повідомлення про нову велику перемогу українських землеробів — успішне виконання важких соціалістичних зобов'язань по продажу цукрових буряків державі.

Активно включившись у всенародну боротьбу за підвищення ефективності виробництва, наполегливо привносячи в дію внутрішні резерви і можливості, розвиваючи масовий рух за досягнення найвищих урожаїв, буряководи республіки досягли чудових результатів. Цього року державі продано 50,5 мільйона тонн цукрових буряків. Це хороший подарунок Батьківщині в рік її славної ювілею.

Ваш успіх у цій дуже важкій галузі сільського господарства — результат широкого впровадження у виробництво досягнень науки і техніки, прогресивних форм організації праці, цілеспрямованої організаторської і політичної роботи республіканської партійної організації, самовідданої, творчої праці всіх трудівників сільського господарства.

Гаряче й сердечно поздравляю колгоспників, робітників радгоспів, механізаторів, спеціалістів і керівників господарств, сільськогосподарських і заготівельних органів, колективи цукрових заводів, об'єднань «Сільгосптехніка», транспортних організацій, промислових підприємств і наукових установ, партійних, радянських, профспілкових і комсомольських працівників, усіх трудящих України, хто своєю патхемною працею забезпечив виконання високих соціалістичних зобов'язань.

Висловлюю впевненість, що трудящі Української РСР, спираючись на всезростаючу допомогу держави, використовуючи нагромаджений досвід, не пошкодують сил і енергії для забезпечення дальшого, швидкого зростання виробництва продуктів землеробства і тваринництва, зроблять все, щоб примножити свій вклад у зміцнення економічної могутності нашої Батьківщини.

Від усієї душі бажаю нових трудових звершень у боротьбі за виконання завдань п'ятирічки, історичних рішень XXV з'їзду КПРС.

Л. БРЕЖНЕВ.

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТІ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

ЦК Компартії України прийняв постанову «Про роботу партійних, радянських і господарських органів республіки в зв'язку з листом Генерального секретаря ЦК КПРС. Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва».

У постанові відзначається, що Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Л. І. Брежнєв у листі трудящим Української РСР високо оцінив досягнення працівників сільського господарства республіки, які виконали соціалістичні зобов'язання ювілейного року по продажу цукрових буряків державі, і поставив завдання — спираючись на всезростаючу допомогу держави, використовуючи нагромаджений досвід, добитися дальшого більш швидкого зростання виробництва продуктів землеробства і тваринництва.

Надаючи великого значення здійсненню завдань, поставлених товаришем Л. І. Брежнєвим, ЦК Компартії України зобов'язав обкоми, міськомкомі і райкоми партії, первинні партійні організації організувати обговорення листа на зборах у трудових колективах колгоспів, радгоспів, цукрових і наслідних заводів, науково-дослідних установ, на районних і обласних зборах активу. Підбити на них підсумки нинішнього року і взяти соціалістичні зобов'язання по збільшенню виробництва і запуску цукрових буряків в третьому році п'ятирічки.

Широко розгорнути соціалістичне змагання буряководів, всемірно розвивати серед них рух за одержання найвищої врожайності і високопродуктивне виконання машинно-тракторного парку. Спрямувати зусилля механізаторів, усіх колгоспників і робітників радгоспів на забезпечення своєчасної і якісної підготовки до вирощування високого врожаю цукрових буряків і виконання нагосподарського плану 1978 року і п'ятирічки в цілому по заготівлях бурякової сировини.

Міністерству сільського господарства УРСР, Міністерству радгоспів УРСР, Міністерству харчової промисловості УРСР, Укрспінгосптехніці, Підприємству відділенню БАСГНІЛ запропоновано розглянути на розширених колегіях практичні заходи, спрямовані на дальший розвиток буряківництва, насамперед в областях, де допущено підставання, на агрономічне та інженерне забезпечення виконання соціалістичних зобов'язань 1978 року в кожному господарстві.

Головна увага, підкреслено в постанові, повинна бути зосереджена на комплектації ланок, організації навчання та підвищенні майстерності буряководів,

поданні їм допомоги в оволодінні передовим досвідом, на дальшому вдосконаленні організації і агротехніки вирощування цукрових буряків, підвищенні їх цукристості; розширенні застосування прогресивної технології з мінімальними затратами ручної праці.

Необхідно добитися більш ефективного використання органічних і мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, забезпечення господарств високоякісним насінням, своєчасного відвантаження його колгоспам і садгоспам, своєчасної і якісної підготовки техніки, значного поліпшення роботи господарств високоврожайної зони з тим, щоб повсюдно гарантувати одержання наміченого різня виробництва цукрових буряків.

Укрпрофраді, республіканським комітетам профспілок працівників сільського господарства і харчової промисловості рекомендовано посилити увагу до організації соціалістичного змагання буряководів і працівників цукрових заводів, разом з міністерствами і відомствами, керівниками об'єднань цукрової промисловості, колгоспів і радгоспів широко застосовувати заходи морального і матеріального стимулювання вирощування високих урожаїв цукрових буряків, підвищення їх якості, збільшення виробітку цукру; разом з радянськими і господарськими органами повсякденно займатися поліпшенням виробничих і культурно-побутових умов трудящих.

ЦК ЛКСМУ України запропоновано активізувати роботу комсомольських організацій по розгортанню соціалістичного змагання серед молодих буряководів, наполегливо добиватися, щоб комсомольсько-молодіжні ланки широко застосовували досягнення науки і передової практики, виступали ініціаторами впровадження машинної технології вирощування цукрових буряків. Подавати систематичну допомогу комсомольським організаціям у проведенні роботи по широкому залученню молоді до механізаторського всеобучу.

Редакції газет і журналів, телебачення і радіомовлення доручено систематично висвітлювати хід підготовки до вирощування цукрових буряків у наступному році, широко пропагувати досягнення і методи роботи передовиків і новаторів виробництва.

ЮВІЛЕЙНОМУ РОКУ — УДАРНИЙ ФІНІШ!

У хліборобів немає канікул

Хоч і напруженим, зате радісним був нинішній рік для молодих хліборобів Долинського району, а надто для тих, кому доручено було збирати щедрі урожаї. На бурякових плантаціях перемогу в соціалістичному змаганні здобув комсомольсько-молодіжний екіпаж з колгоспу «Дружба», очолюваний Василем Григором. На його рахунок — 1940 тонн солодких коренів, на копаних з 81 гектара. Лише на 90 тонн менше цукристих зібрав екіпаж Василя Курлова з цього ж господарства. А третє місце — за екіпажем Василя Чоботаренка з колгоспу «Родина».

Серед кукурудзівників відзначився Олексій Шкарупа з колгоспу імені Леніна. Його ужинок — 6385 центнерів качанистої. Друге й третє місця дісталися Олександрові Сметані та Володимирові Романюку з колгоспу «Родина».

Дано завершилися першорядні роботи, вже й перший легкий сніг притрусив землю. Та немає в хліборобів канікул. Нині вони наполегливо готуються до боротьби за щедрі урожаї третього року десятиріччя. В усіх господарствах району прискореними темпами йде ремонт тракторів, комбайнів, інших сільськогосподарських машин та ґрунтообробних знарядь. Комсомольці і молодь району поставили собі за мету, як і знам'ячани, закінчити ремонт закріпленої за ними техніки до 25 грудня, напередодні 60-річчя встановлення Радянської влади на Україні.

В. ВАЛАНТИР, завідувач відділом комсомольських організацій Долинського райкомунхозу.

П'ятитисячний рубіж подолали

Кілька років тому, на початку трудової діяль-

ності, Галина Білозер і мріяли не могла, що колись стане врівень з передовиками, наздоганяти в змаганні визначних лідерів — Марію Антонівну Монашу, кавалера ордена Леніна Ольгу Степанівну Сабій, що дружили колектив їхньої ферми за рік одержували на корову в середньому по 4500 і більше кілограмів молока.

Нині ж це стало дійсністю. За 11 місяців ювілейного року, в широкому розгорнутому трудовому суспільстві тваринники довели продуктивність кожної корови більш як до 4600 кілограмів. А Монаша, Сабій та Білозер одержали по 5000 кілограмів молока.

Всі три доярки ще до 60-річчя Жовтня виконали свої річні соціалістичні зобов'язання, і зараз готують гідний трудовий дарунок 60-річчю встановлення Радянської влади на Україні.

В. БАУВ, секретар парткому колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району.

В ГРАНІТІ І МІДІ...

Репортаж

З грудня по вулиці 50-річчя Жовтня ранок розкриливіс тугими погеттищами прапорів союзних республік. Сотні кіровоградців зібрались на просторому майдані, що вигнувся асфальтовим півколом напроти висотних новобудов нашого міста.

Урочисті і зосереджені обличчя. Міліцейська святкова форма. Живий огонь осінніх квітів. Замірають у рівних інтервах молоді і вже повівлі охоронці громадського правопорядку. Під мажорні акорди духового оркестру повільно спускає біле покривало, і з-під нього, ніби з-під навісної хвилі, стрімко виштовпується високий гранітний постамент, який віщають суворі і мужні лиця бійців, паролених революцією. Бульоніжка і формений міліцейський кашкет. Пізний і прохолодний погляд з-під круто зашліфованих брів. Міцно стиснуті уста.

Так, саме такими, сміливими і незламними у своїй правоті, відтворили їх кіровоградські художники, встоїли пам'ятного Знака солдатам правопорядку Віктор Френченко і Віктор Самойленко. Архітектор — Анатолій Губенко.

Пам'ятний Знак виконаний в строгій і динамічній композиції. Мідь і рожевий граніт. На блискучому чорному габро короткий напис: «Гідним синам Батьківщини — солдатам правопорядку...».

На мітингу секретар обкому Компартії України В. К. Дримченко сказав, що наша міліція вже на другий день Радянської влади стала на незламну варту завоювань Великого Жовтня. У своєму слові Володимир Климович підкреслює той факт, що відкриття пам'ятного Знака відбулося в знаменний рік 60-річчя Великого Жовтня і прийняття нової Конституції СРСР. Ці знаменні події стали світлим стимулом для кіровоградців у трудових і ударних буднях другого року десятиріччя.

Про славетний шлях радянської міліції, її кращих представників, про бойові загонами народних дружинників говорили у своїх виступах електроварник «Укрспінгосптехніки», кавалер ордена Трудового Червоного Прапора, народний дружинник В. Шаповалов, начальник обласного уповаління внутрішніх справ, генерал-майор М. М. Шавша, голова бюро секції ветеранів УВС І. М. Чуєнко, командир оперативного комсомольського загону дружинників Ю. Куліш.

Піднесено звучать гімн Радянського Союзу і УРСР. Мітинг закінчено. До пам'ятного Знака довгими вервечками проступають учні, ро-

бійники, студенти і, безумовно ж, охоронці торжества, працівники міліції. Цього дня більше міста збагачається ще однією духовною пам'яткою, яка назавше впишеться в історію обласного центру.

На відкритті пам'ятного Знака були присутні представники партійних і радянських організацій.

В. ГОНЧАРЕНКО.

На фото: урочисте відкриття пам'ятного Знака.

Фото В. КОВЧАКА.

НА ПОЧАТКУ 1975 року в нашому районі налічувалося близько 350 механізаторів комсомольського віку. Вони становили незначний процент від загальної кількості працюючих. А тим часом дбайливих хліборобських рук дуже не вистачало в господарствах. Це всерйоз занепокоїло райком комсомолу, змусило шукати шляхів до ефективнішої, цілеспрямованішої роботи по залученню колгоспної молоді до здобуття сільськогосподарських професій.

Винесли це питання на розгляд пленуму, адже про поліпшення роботи комсомольських організацій по вихованню гідної зміни робітничого класу і колгоспного селянства багато говорилося на XVII з'їзді ВЛКСМ.

Отож з усією принциповістю, в дусі критики і самокритики говорили тоді на пленумі про найбільше питання. Первинним комсомольським організаціям (зокрема колгоспів «Червоний прапор», «Прогрес», радгоспу «Шарівський», кінзаводу) було рекомендовано взяти курс на створення комсомольсько-молодіжних колективів як шкіл трудового загартовування.

При районі був створений штаб по залученню молоді до оволодіння базовими технічними спеціальностями, куди ввійшли спеціалісти районного управління сільського господарства, об'єднання «Сільгосп-

Ти на землі — господар

ХТО ЗАВТРА ВИЙДЕ В ПОЛЕ

техніки», секретарі комсомольських організацій, представники профтехучилищ. Штаб поставив собі за мету: не тільки контролювати прагматичний відбір кадрів на місцях, а й подавати комітетам комсомолу практичну допомогу в усіх питаннях. А то ж ніде правди діти: закінчує юнак чи дівчина училище або курси, приходить у тракторну бригаду, а там, замість того, щоб підтримати молодого людину, допомогти акліматизуватися в колективі, посилають її на другорядні роботи або працювати посилають на таку машину, яку давно вже годилося б списати. Юнакові простіше. Чи працював чи ні — через кілька місяців до армії йти. А дівчата гниють розчаровані, знаходять роботу іншу. Отже, дарма витрачено державні кошти на їх навчання, дарма сподівалися на поповнення механізаторської сім'ї.

Мова йшла про найважливіше в закріпленні молодих кадрів: треба їх зацікавлювати буквально з перших днів роботи.

Молодим трактористам стали більше доручати або ж но-

ву техніку, або ту, яка щойно надійшла з капітального ремонту. Тож тепер у тракторних бригадах колгоспів та радгоспів району ведуть боротьбу за врожай, транспортують на ферми корми та виконують інші сільськогосподарські роботи майже 500 юнаків і дівчат, 345 з них — члени ВЛКСМ.

А нещодавно, у день 60-річчя Великого Жовтня, у святковій колоні рухалися вулицями Олександрії 17 (і майже всі нові) тракторів, за кермом яких сиділи засмагли на сонці, обціловані вітрами, горді за свою хліборобську професію діачата-степовички — ангелічки наших днів, гордість комсомольської організації району.

Лише за перші два роки десятиріччя на курсах у районному об'єднанні і відділеннях «Сільгосптехніки» під-

готовлено 155 трактористів-машиністів, у школах району — 200, 48 з яких після випускних екзаменів пішли в тракторні бригади. Колективи бригад поповнилися також випускниками профтехучилищ.

Тепер у районі створено і діють два комсомольсько-молодіжні колективи тракторних бригад. 19 комсомольсько-молодіжних ланок по вирощуванню цукрових буряків та кукурудзи.

І в поточному навчальному році райком комсомолу видав путівки на навчання більш як 50 комсомольцям. Вони здобуватимуть механізаторський фах у профтехучилищах, на тримісячних курсах. Крім того, у чотирьох середніх школах старшокласники теж здобуватимуть професію тракториста.

ОСОБЛИВА увага в районі приділяється підвищенню професійної майстерності механізаторських кадрів. В осінньо-зимовий період в усіх господарствах діють спеціальні школи, де підвищують класність усі молоді механізатори, а контролюють якість проведення занять комітети комсомолу. І там, де по-справжньому про це дбають, наслідки чудові. Так, у комсомольсько-молодіжному колективі першої тракторної бригади колгоспу імені Калініна (бригадир Віктор Галушка) з 68 хліборобів 25 мають посвідчення механізатора першого класу, 30 — другого. Лише цього року підвищили свою класність 28 чоловік. Се-

ред них — комсомольці Дмитро Бородавка, Віктор Полтавець, Віктор Легкошерст та інші. Щопонеділка тут — заняття, які проводять головні спеціалісти колгоспу П. А. Сніжко, Т. П. Костенко, Г. А. Соломіна.

Проте не все у нас і гладко. Є чимало ще недоробленого у цій справі, є невикористані резерви. Так, у районі й нині не вистачає 250—270 механізаторів. Частково бригади поповнюються за рахунок юнаків, що восени повернулися з армії. Та цього, звичайно, мало.

Не домоглися ми, щоб і в колгоспі «Росія» піклувалися про молодих механізаторів, щоб правління сприяло їх закріпленню, що часто-густо в профтехучилищах і радгосптехнікумі комітети комсомолу випускають з поля зору й такий важливий фактор, як якість знань учнів. А сьогоднішній учень-трійочник — це посередній спеціаліст завтра.

Отже, є над чим працювати комсомольській організації району. Ще є і будуть резерви — підрастає покоління. Працювати з ним маємо щодня: у класі, в майстерні, на полі.

М. ШВИДАНЕНКО,
перший секретар Олександрійського райкому комсомолу.

ШКІЛЬНІ НОВИНИ

РАПОРТУЄМО І ЗОБОВ'ЯЗУЄМОСЬ

На початку року в багатьох школах області піонери і комсомольці зобов'язалися з домашніх умов вирощувати і здавати державі кролів. Учні нашої школи, дізнавшись про це, теж вирішили не відставати від усіх. На засіданні ради дружини та на комсомольських зборах ми обговорили це питання і постановили, що виростимо вдома і здамо 200 кролів.

Майже рік доглядали ми пухнастих звірів. І ось тепер доповідаємо: за цей час піонери і комсомольці виростили і

здали державі 526 кролів загальною вагою 1726 кілограмів. Наступного року ми зобов'язуємося виростити понад 700 кролів. Окрім цього, ми вирішили також значно розширити нашу шкільну кролеферму.

С. БУТНАС,
секретар комсомольської організації,

Н. НАЛИВАЙСЬКА,
голова ради дружини Коритньо-Забужської восьмирічної школи Вільшанського району.

Стаття 40 Основного Закону нашого життя гарантує радянським людям право на вільну і творчу працю. Як вона реалізується, можна прослідкувати на прикладі членів комсомольсько-молодіжної бригади механічного цеху Олександрійського електромеханічного заводу імені ХХУ з'їзду КПРС (на знімку зліва направо): Валентини ДРОБОТ, Лариси СТИЖАК, Тетяни ШУЛЬГІН та Людмили МОСКОВЧЕНКО. Дівчатам сподобалась спеціальність свердловальниць друкованих мат, а тому й опанували вони її з великим бажанням. Швидко здали на розряд, а нині випускають продукцію високої якості, шозміни перевищують свої норми.

Фото А. ДОНЧЕНКА.

м. Олександрія.

Звіти і вибори

УРОКОМ НЕ СТАЛА

З КОМСОМЛЬСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МАЛОВІСКІВСЬКОГО РАЙОНУ

БАГАТОЧИСЕЛЬНИЙ загін «Комсомольського прожектора» Маловісківського району налічує 193 штаби і пости «КП». Тож, мабуть, не викликає сумніву те, що звітно-виборна комсомольська конференція повинна була дати глибокий, конкретний аналіз діяльності комсомольських дозорців. Адже ці два роки відзначалися небувалою напругою трудових буднів, широким колом актуальних проблем, які стосуються всіх аспектів життя юнаків і дівчат.

У звітній доповіді райкому ЛКСМУ, з якою виступив перший секретар Олександр Мартинюк, про роботу «прожектористів» говорилося не так уже й багато. Кілька слів про кращі штаби й пости «КП» Маловісківського заводу сухого молока, колгоспу імені Свердлова. Кілька слів про те, що знизили активність комсомольські дозорці цукрокомбінату, колгоспів «Родина», імені Ватутіна, Хмельківського відділення «Сільгосптехніки», міжколгоспбуду та транспортної контори. Власне, це був навіть не короткий аналіз, а перелік «сильних» і «слабких» штабів «Комсомольського прожектора» первинних організацій.

Тому делегати конференції з певним правом ждали почути щось конкретне у звіті районного штабу «Комсомольського прожектора», який довгий час очолював другий секретар РК ЛКСМУ Костянтин Умрихін. Та жаль... — Здебільшого наголошувалося на зазначенні проблем виробництва, виховання моло-

ді. Хто кращий? Штаби й пости «КП», райоб'єднання «Сільгосптехніка», колгоспів імені Свердлова, імені Щорса. Там провели рейди-перевірки якості ремонту сільськогосподарської техніки до весняно-польових робіт. В колгоспах «Перше травня», імені Щорса, імені Свердлова перевірили готовність збиральної техніки до жнив. У звіті вказувалося: «прожектористи» колгоспу імені Ватутіна, міжколгоспбуду і транспортної контори навіть не планують свою роботу. І останнє, що стосується «аналізу». Районний штаб «Комсомольського прожектора» планував проводити семінари ватажків комсомольських дозорців. Крім того, що вони відбувалися, а якщо казати, нерегулярно, явка на них бажала бути кращою.

Зрозуміло, на таких нечисленних семінарах неможливо було розглянути всі питання діяльності «Комсомольського прожектора». То, може, взагалі не існує ніяких проблем, коли районний штаб не виніс їх на розгляд широкого загалу?

Згадаємо хоча б цьогорічні жнива. В колгоспі імені Ульянова працював збирально-транспортний загін. І не було чим похвалитися комбайнерам Миколі Карманному, Леонідові Кушнієнчу, трактористові Володимирові Шостаку, шоферові Олександрові Ільченку, бо мали вони найнижчий у районі виробіток на комбайн. А трапилося це з причин неякісної підготовки техніки. Тут би й втрутитися штабові «КП», очолюваному Галиною Воронко, перевірити перед почат-

ком жнив ремонт комбайнів. Де там! Навіть на період збирання у колгоспі, де секретарем комітету комсомолу головний інженер господарства Володимир Горюхін, не створили постів «Комсомольського прожектора». Чому ж тоді не порушувати трудову дисципліну комсомольцеві Леоніду Жижняку, коли він твердо знав: дозорці на це не відреагують, бо «КП» існує тільки формально, на папері.

На конференції згадували штаб «Комсомольського прожектора» міжколгоспбуду. Згадували так, кількома словами. Мовляв, погано працює, відсутні будь-яке планування. Мовчали «прожектористи», бачачи, що зриваються всі графіки будівництва тваринницького комплексу в колгоспі «Пам'ять Леніна». Мовчали, спостерігаючи, як різко падає трудова дисципліна.

У колгоспі імені Ватутіна знизився середньодобовий надій на корсву. Причина? На це питання мали б відповісти комсомольські дозорці. Але...

Чи не приклад такої бездіяльності подав сам районний штаб «Комсомольського прожектора». Жива вже досягли своєї кульмінації, а він не мав конкретного плану на час збиральної кампанії. Потім, правда, провели два рейди.

І треба сказати, хороші рейди. Матеріали їх були надруковані в районній газеті «Будівник комунізму».

Виникає питання: чи не шкода райкомівцям того втраченого місяця? Адже за цей час можна було б зробити чимало корисного.

Ні, все ж заслуговувала розмова про «Комсомольський прожектор» на відвертість і конкретність. Новообраним начальникам штабів «КП» просто необхідно знати про досвід і недоліки в роботі своїх попередників. Конференція мала стати для них хорошим уроком. Але не стала...

У конференції взяли участь секретар обкому Компартії України Ф. П. Дзявух і перший секретар Маловісківського райкому Компартії України В. В. Гуля. У роботі конференції взяла участь секретар обкому комсомолу Л. Перевозник.

Першим секретарем Маловісківського райкому ЛКСМУ обрано Мартинюка Олександра Васильовича, другим — Михайлова Анатолія Івановича, секретарем — завідувачим відділом шкільної молоді — Полуляха Василя Володимировича.

А. РОМАНЮК,
спецкор «Молодого комунара».

Відбулася

тридцять звітно-виборна комсомольська конференція в Новомиргороді. В обговоренні доповіді, з якою виступив перший секретар райкому комсомолу А. Скіяренко, взяли участь голова колгоспу імені Чапаєва О.Смілянець, доярка колгоспу «Прогрес» О. Шевченко, секретар комсомольської організації колгоспу імені

Ілліча Л. Слободяник, агроном колгоспу «Жовтень» В. Вовк, секретар комсомольської організації плодоконсервного заводу О. Панасенко, механік колгоспу імені Мічуріна В. Шершень, газоелектрозварник Капітанівського цукрокомбінату В. Тимошевський та інші.

У роботі конференції взяли участь і виступили на ній перший секретар

райкому Компартії України М. І. Грабовий, завідувачий відділом обкому комсомолу В. Манухін.

Першим секретарем Новомиргородського райкому комсомолу обрано Скіяренка Андрія Петровича, другим — Кулиничу Станіслава Васильовича, секретарем — завідувачою відділом шкільної молоді — Дмитренко Тетяну Тимофіївну.

РОДИЧЕМ космічного простору є морок та безмовство, в якому живуть сліпоглухонімі. Однак ще вчора космос здавався доступнішим за їхній світ, наповнений тільки дотиками, запахами, вібраціями, температурними відчуттями: тоді як десятки космонавтів побували за межами земного притягання, лише два чоловіки зуміли пробитися в склеп сліпоглухонімоти і запалити факел повноцінного інтелектуального життя — американка Анна Саллівен і радянський педагог Іван Соколянський. Їхні вихованки Елен Келлер і Ольга Скороходова сприймалися як феномени.

Два тріумфи, два різних підходи до розв'язання проблеми. Який із них зробить тифлосурдопедагогіку сильнішою? Сьогодні ми дістали відповідь на це запитання. Розвиваючи ідеї Соколянського, його учень Олександр Мещеряков не тільки повторив експеримент учителя, а й відтворив його чотири рази.

— Розв'язання проблеми сліпоглухоти має колосальне моральне, загальнопсихологічне і філософське значення, — коментує це наукове досягнення дійсний член Академії педагогічних наук СРСР професор Олексій Леонтьєв. — Я не говорю вже про те, що робота Соколянського і Мещерякова містить у собі найговорливіші факти і для лінгвіста, який ламає голову над зв'язком мови, мовлення і мислення, і для педагога, який шукає шляхи комплексного виховання. Особливість її в тому, що вона провадилася в умов, які роблять зримими і до того ж розгортаються в часі наче з допомогою уповільненої кінозйомки вузлову події становлення людської свідомості.

...Що б не казали вчені, простих смертних вражає насамперед «живий результат»: чотири гармонійно розвинуті особи. Якою величиною виміряти їхній шлях від безпредметного хаосу до вершин людської культури?

«Коли я був зовсім маленьким, то думав, що люди, як і птахи, літають. Ось стоїть людина поруч мене. За хвилину простягнеш руку, а її, людини, нема, буцімто вона вже в повітрі».

Сергій СИРОТКІН.

Сліпоглухонімих малюк замуруваний у собі. Щоранку, розплющуючи очі, він не відчуває грані між собою і явою. Для нього не існує навіть мати. І в три роки і в 13 літ без спеціального виховання він не навчиться й ходити. За загальними законами фізичного розвитку ростиме істота, анатомічно до нас подібна. Але більше нічого людського в ній не знайдете. Ні мислення, ні найпростішої цілеспрямованої діяльності. І це при здоровому мозку, а якому 15 мільярдів життєдатних клітин, як і у Ейнштейна, Гете, Спінози... Як зав'язати контакт із такою дитиною? Яким шляхом еєсти її від примітивних органічних відчуттів до думки?

«Як часто я прислухаюся до того, що відбувається у мене в голові, намагаюся простежити зародження думки, зрозуміти, звідки і як вона з'являється, як це мозок без мене думає!...»

З листа дев'ятикласниці Наталі КОРНЕЄВОЇ.

Світ сліпоглухонімого перестане бути мертвою пустелею, якщо в нього проникне людина. Наш перший діалог зі створінням, що не бачить і не чує нас, можливий лише мовою предметів: ложка, рушник, стілець, подушка — ось такий алфавіт. Мова не починає, а в'їжджає розанотом в умови сліпоглухонімоти — в цьому була суть розбіжності Соколянського і Мещерякова з їхніми зарубіжними колегами. Для того, щоб людина без слуху і зору свідомо користувалася мовою, зв'язуючи слова з реально існуючими речами, треба спочатку «втїлити» в її внутрішній світ ці речі і добитися, щоб вона сприймала предмети адекватно їхньому значенню в системі людської культури.

Найчастіше це відбувається так. У великій сильній руці педагога в'яло-безвольна рука дитини, в яку, руку, укладено ложку. Ця подвійна загальна рука підносить їжу до губ дитини. Але підносить наамисно повільно — така воля дорослого. А дитина хоче їсти. І ось, завжди байдужа, вона раптом напружує свою рученьку, бжаючи притягти до себе ложку якомога швидше. Ось вона, перша, найважливіша перемога! Її чекають не дні, не тижні, а багато, багато місяців...

На думку Мещерякова, дитина, яка визнала місце ложки між своїм ртом і їжею, наполовину подолала сліпоту. За першим вузликом специфічно людського зв'язку із середовищем об'єктивно зв'язуються нові. Голосне — вселити першу частинку розуму, далі вже піде нагромадження. Приспосовуючи до себе тисячі предметів побуту, дитина «захоплює» матеріальні засоби в них вікову мудрість людства і освоює величезний пласт людської культури. На цьому рівні у неї виникає зародок волі, інтелекту, потягу до знання.

Ставши господарем над світом речей, дитина об'єктивно почне шукати її назви. Підняти її на дальший ступінь — навчити мови жестів — уже не кошикий зусиль. Коли жести вичерпають себе, настане час слова. І тоді з нею заговорять Пушкін, Шекспір, Руссо...

«Одного разу, підходячи до інституту, я помітив біля під'їзду Юру Лернера. Як з'ясувалося, він очікував мене».

— Олександр Івановичу, чи може людина в моєму становищі бути щасливою? — перше, що він сказав мені.

Наука служить людині

АНАТОМІЯ ЧУДА

Чотири дипломи, видані цього року психологічним факультетом Московського державного університету, можна назвати унікальними історичними документами. Їхні володарі Сергій Сироткін, Олександр Суворов, Юрій Лернер і Наталя Корнеєва — перші у світі сліпоглухонімі, котрі здобули вищу освіту нарівні з нормальними студентами. Про те, як було досягнуто цього успіху, розповідається в публікованій нижче статті*].

чнені на нескінченну самотність, виведено на дорогу самостійного трудового життя. Звідси й вийшла гідна подиву четвірка — Сироткін, Суворов, Лернер, Корнеєва.

Студенти, які осягають науку руками, — такого ще не було. Невтомність їхніх пальців — які питають, сперечаються, читають, міркують, — не має порівняння. Олександр Мещеряков не просто вивів їх із безжиттєвого ґрунту, він надіслав цих дітей надзвичайною упертістю у спорі із сліпоглухотою.

Кожний навчальний предмет викликає у них дослідницький інтерес. Вони чутливо вловлюють усе те, що актуальне в тій чи іншій галузі науки. До всіх дискусійних проблем у них своє ставлення. Ще коли юнаки і дівчата вчилися на четвертому курсі, академік Боніфатій Кедров сказав про них:

— Рівень їхнього наукового мислення вже тепер настільки сисокий і професійний, що ми зобов'язані зробити все від нас залежне, щоб усі четверо були з часом екльючені у велику науку.

«А хто вам сказав, що ми нічого не бачимо і не чуємо? Ми бачимо і чуємо очима і вухами всіх наших друзів, усіх людей, усього роду людського...»

Олександр СУВОРОВ.

Коли вони вчилися на V курсі, не стало того, кому вони були зобов'язані другим народженням, — Олександра Мещерякова. Але він не залишив їх самотніми. З перших днів студентського навчання четвірку оточили різні люди, які постійно питали себе: чим я йому допомогти? Спільними зусиллями було розв'язано найважчу проблему: форму назначення.

Дуже скоро стало ясно, що ходити на заняття нарівні з усіма сліпоглухими студентами не можуть: секретарі, що супроводили їх і перекладали на пальцову азбуку зміст лекцій, працювали в цейноті, постійно глутались. Потрібно було пристосувати звичайний навчальний процес до незвичайного способу передачі знань.

Про труднощі четвірки довідався викладач Владимирського педінституту Олександр Палтов. Уже давно весь свій вільний час ця людина, до життя якої сліпоглухота не має ніякого відношення, цілком бескорисливо займається конструюванням техніки, що полегшує нещастя людей без слуху і зору, — ось які бувають захоплення! Олександр Палтов створив для хлопців і дівчатини телетактор, що зробив можливим одночасне спілкування з усією четвіркою для будь-якої людини, котра вміє користуватися друкарською машинкою. Семінарські заняття, консультації, скзamenti було перенесено в гуртожиток чотирьох.

Експеримент, що проводився університетом, хвилював усіх. Захоплюючись заняттями з хлопцями і дівчатинами, по кілька годин проводили біля телетактора найбільш зайняті люди на факультеті. В скромний гуртожиток приїздили знаменитості, про знайомство з якими і не мріяли ровесники незвичайних студентів, — академіки Боніфатій Кедров, Микола Дубінін, президент Академії педагогічних наук СРСР Всезов Столетов...

Держава, яка фінансувала цей унікальний експеримент, не зупинялася ні перед якими витратами. Всі лекції, що їх прослухували однокурсники чотирьох, записувалися на магнітофон, а потім передруковувалися на спеціальних машинках. Для четвірки було перекладено на брайль (азбука для сліпих) усю літературу, необхідну для п'ятирічного навчання студента-психолога, — десятки томів, кожний з яких у середньому в 100 раз дорожчий від звичайного друкарського прихирника.

І ось блискуче захищено дипломні роботи. Вони присвячені темам, на розроблення яких не вистачило часу у вчителя, що рано пішов із життя: перехід від жесту до слова у сліпоглухих і глухих, використання ліплення в навчанні незрячих дітей, розвиток уяви у людей без слуху і зору.

Їхнє майбутнє визначено. Всіх чотирьох запрошено до Інституту загальної і педагогічної психології. Там, використовуючи свій унікальний досвід, вони займатимуться як спеціальними проблемами тифлосурдопедагогіки, так і загальнотеоретичними.

Ось іще кілька штрихів до їхнього колективного портрета. Саша Суворов пише вірші і прозу. Про Наталю Корнеєву відзиваються як про талановитого педагога. Юрій Лернер — здібний скульптор. Сергій Сироткін захоплюється математикою і технікою. Він незамінний «домашній слюсар»: друкарські машинки, грилади, яким-то користувалися всі четверо, під його доглядом — він може справитися з будь-якою поломкою. Коло інтересів їхнє широке. Жадоба життя величезна.

Алла АВИЛОВА.
(АПН).

Я відчув себе збентеженим. І щоб якось вийти із становища, спитав:

— А ти сам як гадаєш? Ного відповідь вразила мене:

— Гадаю, що я цілком щасливий. Нещастя — коли щось маєш і втрачаєш. Мені втрачати нічого. Навпаки, я щодня щось придбаваю».

Зі спогадів О. І. Мещерякова про своїх вихованців.

1963 року в підмосковному місті Загорський відкрився спеціалізований навчальний заклад для сліпоглухих дітей. Методика Соколянського — Мещерякова витримала тут випробування масовою практикою. На сьогодні 20 юнаків і дівчат, які були прире-

У РІК ЮВІЛЕЙНИЙ

СПОРТИВНІ ПІДСУМКИ ЧЕРВОНОЗОРІВЦІВ

Під девізом «Фізкультура — на службу п'ятиріччю» проходить соціалістичне змагання колективів фізкультури цехів і відділів двічі орденоносного Кіровоградського заводу «Червона зірка». Напередодні славного ювілею Великого Жовтня було підбито підсумки зробленого. Червонозорівці достроково справилися з річними зобов'язаннями. Два машинобудівники стали майстрами спорту СРСР, 13 поповнили загін кандидатів у майстри спорту, 74 виконали нормативи першого спортивного, 1267 — масових розрядів. Кожен сьомий виробничник на підприємстві — значківець ГПО. Ці показники перевищують планові завдання.

Чимала увага приділяється залученню трудівників і їхніх сімей до регулярних занять фізичною культурою. До послуг машинобудівників — стадіон, спортивні зали для боротьби, важкої атлетики, волейболу, баскетболу, настільного тенісу...

Щороку в спортивному клубі «Зірка» проводиться багато заходів, але наймасовішими є заводські спартакіади, до програм яких входять поєдинки з 10—12 видів спорту. В цьогорічних стартах взяло участь понад 6800 чоловік. Кращі колективи фізкультури у першій групі — ковальсько-пресового цеху, а в другій — відділу голов-

ного контролера. Про все це говорилося на спортивному вечорі, присвяченому підведенню підсумків ювілейних спартакіад, що відбувся минулого четверга у Палаці культури імені Жовтня. На ньому виступили заступник голови президії спортклубу «Зірка» А. А. Гах, начальник цеху І. Г. Литвиненко, бригадир комсомольсько-молодіжної бригади імені 60-річчя Великого Жовтня Олексій Попов, ветеран спорту тесляр-модельник Петро Захарович Ілатов. Голова президії обласної ради товариства «Авангард» Г. В. Шулькін привітав червонозорівців із здобутими досягненнями в труді і спорті. Він вручив нагороду в зв'язку з двадцятиріччям товариства. Учасників вечора тепло вітали легкоатлети-вихованці заводської дитячої спортивної школи. В урочистій обстановці головний інженер підприємства О. С. Жидко та голова заводського комітету профспілки В. І. Соколенко вручили колективам і командам-переможцям пам'ятні кубки, вимпели, дипломи і грамоти. Активні пропагандисти фізичної культури нагороджені грамотами і цінними подарунками.

Вечір закінчився концертом художньої самодіяльності червонозорівців і показовими виступами спортсменів.

В. ШАБАЛІН.

КЛАСИЧНА БОРОТЬБА

ГОСПОДАРИ НЕ ПОРАДУВАЛИ

Третій день особисто-командних міжовідомчих змагань на першості республіки з класичної боротьби серед юнаків був заключним. У кожній ваговій категорії залишилося по кілька найсильніших атлетів, яким і належало розіграти призові місця.

Найлегших — сорокап'ятикілограмовиків — було троє: кіровоградський Сергій Луценко, сільський спортсмен з Житомирщини Олександр Піскун і харків'янин Олександр Дурихін. Троє — на три медалі. Але кому яка дістанеться?

Першим на килим вийшли Луценко та Піскун. Кіровоградський діяв впевнено, рішуче і за одну хвилину 49 секунд добився чистої перемоги. Сергій же напередодні знав, що бронзова медаль йому забезпечена, тепер вже була срібна, а може й золота? Проте в поєдинку з Дурихіним Луценко був неспівзаним: якась млявість, розслабленість, невпевнені рухи, ніби він завчасно погоджувався на друге місце. Харків'янин скористався цим, парював рахунок балів, а під кінець міцно притиснув суперника до килима.

Одночасно з Сергієм Луценком на килим вийшли боровське його товариш Олександр Ковальов. За плечима у нього — чотири чистої перемоги й одна поразка. Шанси вийти в фіналі не втрачені. Сталося так, що проти Олександра виступав теж спортсмен з Харкова — Геннадій Чернов. Ковальов дістав три попередження і виче п'ятого місця не піднявся.

У змаганнях брав участь й інший кіровоградський Олександр Царенко з «Трудових резервів», авангардівці Геннадій Беззаставний та Олександр Лисича, представники «Буревісника» Сергій Тунік, Олег Першин та Ігор Афанасьєв. На жаль, всі вони, за винятком Царенка, який в складі збірної команди «Трудових резервів» піднявся на другу сходинку п'єдесталу пошани, ви-

явилися за межами першої десятки борців своїх вагових категорій.

Перше місце на змаганнях завоювала збірна команда республіканської ради товариства «Зеніт». Другими призерами стали представники товариства «Трудові резерви». І третім — спартаківці. В особистому заліку в порядку вагових категорій перемогли: О. Дурихін з Харкова, Ю. Стефанів («Спартак», Тернопіль), С. Устименко (Київ), А. Шульга («Динамо», Ворошиловград), Ю. Кривичков («Локомотив», Харків), Г. Сахновський (Київська спеціалізована школа-інтернат), Ю. Казеєв з Донецька, М. Бондаренко («Колос», Житомир), О. Павлов («Трудові резерви», Донецьк), А. Сичка («Спартак», Івано-Франківськ), Ю. Черненко («Буревісник», Ворошиловград). Всі вони нагороджені дипломами першого ступеню республіканського спортивного комітету та золотими медалями.

За проською нашого кореспондента М. І. Романенко так коментував підсумки змагань, зокрема, участі в них кіровоградців. На жаль, відзначив він, рівень майстерності, тактичності та психологічної підготовки багатьох учасників не відповідає сучасним вимогам. Змагання, а тим більше республіканські — велика школа для кожного спортсмена. Школа підвищення майстерності, набуття досвіду, обстрілювання новачків. Щоб пройти таку школу, команди часто виїжджають в інші міста республіки й країни. А зараз, коли змагання проходять в Кіровограді, їх організатори виставили усього п'ять учасників. Діагує байдуже ставлення до цього питання обласних рад товариства «Авангард», «Буревісник», «Трудові резерви» та інших спортивних організацій, де культивується класична боротьба.

М. КАЛЯГІН.

*] Коротке повідомлення на цю тему було опубліковано у гіснику «По Советскому Союзу» № 150 за 3 серпня 1977 року.

ПОРУЧ НАС— ДІТИ

В сім'ї народжується дитина. І першими її вихователями стають, звичайно, батьки. Та в міру того, як росте дитина, зростає і коло людей, що впливають на її виховання. Ними стають вихователі дитячих садків, вчителі, піонервожати. Діти відвідують Палади піонерів і піонерські кімнати при школах, спортивні майданчики і Будинки культури, вони з радістю йдуть в гості до своїх шефів-виробників. І всі, кому доводиться спілкуватися з дітьми, люди найрізноманітніших професій, повинні стати для них добрими порядниками і наставниками. Бо всі вони роблять одну велику справу — виховують майбутніх громадян нашої країни. А досягти цієї мети можна тільки у співдружності сім'ї, школи, громадськості.

Саме про це йшла мова на міській науково-практичній конференції, що відбулась в суботу в Будинку політосвіти. В конференції взяли участь директори шкіл і підприємств, секретарі партійних організацій, голови і члени батьківських комітетів, представники міськкому і райкомів комсомолу, комсомольські ватажки підприємств, організатори позашкільної роботи, класні керівники, вихователі дитячих кімнат при школах, інспектори по роботі з підлітками, працівники культурно-освітніх закладів, голови рад сприяння сім'ї і школі, працівники дошкільних закладів. З доповіддю «Співдружність радянської школи, сім'ї і громадськості по комуністичному вихованню підліткового покоління в світлі рішень XXV з'їзду КПРС» виступив секретар міськкому партії К. П. Неділько. Про наукові основи такої співдружності розповів присутнім викладач Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна, доцент, кандидат педагогічних наук А. Я. Розенберг.

Що чимало проблем постає перед нами, хто виховує наших дітей. Про те, як краще їх виховувати і говорити учасники конференції. Представники виробничих колективів заповіли «Червона зірка» та радіопробіра поділилися досвідом роботи по вихованню і зміцненню зв'язків з відшестими школами. На цих підприємствах працює чимало робітників, які стали добрими друзями школярів. Вожаті виробничих — часті гості в класах, школярі — на заводах. Недаремно ж випускники шкіл з радістю йдуть працювати у вже знайомі трудові колективи. Та цього не скажеш про цілий ряд інших підприємств міста. Саме їм і необхідно звернути увагу на методи роботи, які йшлися у виступах учасників конференції.

Вихователі дитячої кімнати при шостому жеку Г. Г. Плохова розповіла про роботу дитячих кімнат по естетичному та фізичному вихованню дітей і підлітків, підняла цілий ряд питань. Міська науково-практична конференція ще раз підкреслила необхідність співдружності школи, сім'ї та громадськості, накреслила нові шляхи у вирішенні багатьох проблем цієї співдружності.

Н. ВІКТОРОВА,
м. Кіровоград.

САМІ СЕБЕ ОШУКАЛИ

Систематично передплатую газету «Молодий комунар», люблю цю газету і її тематику. Ось одержав я чергове номері і, як звичайно, перечитав. Дійшов до рубрики «Клуб молоді сім'ї». Питання, підняті у випуску, актуальні, живогорестні. Але я був вражений листом Марини Коваленко.

Писала цього листа жінка, яка, мабуть, взагалі не має ніякого уявлення про радянську сім'ю — осередок суспільства, заснований на подружньому і кровному спорідненні. Кохання, взаємна повага, турбота про виховання дітей — важливі моральні ознаки і принципи радянської сім'ї. Комуністична партія завжди приділяла велику увагу сім'ї, ведучи боротьбу з пережитками капіталізму у сімейних відносинах. Тільки в радянській сім'ї розвиваються шлюбно-сімейні відносини, вільні від усіляких збочень, оснований на коханні, дружбі, повазі, взаємному довірі. Перемога соціалізму відкрила широкий простір для рівності чоловіка і жінки у всіх сферах суспільного життя, на виробництві, в побуті, в родині. Те, про що пише Маринка, зайвий раз підтверджує, що в їхній родині ніколи не було взаємодопомоги, взаємодопомоги. Як можна розуміти фразу: «Одгадуюсь так, як я хочу, готувати страву, яку я хочу» і т. д. Чи не заздалося часто вжеле Маринка в листі слово «я», вимагаючи якоїсь невизначеної свободи.

В глибокій давнині статері відносини носили безладний характер, і сім'ї не існувало. Чи не до цього закликає нас Маринка, кидаючи категоричне твердження: «Ні, сучасній жінці чоловік не потрібен! Має всі можливості жити для себе і ні від кого не залежати!»

Як розуміти ці слова? Що це за егоїстичний підхід до розуміння «свободи»? Де ж Ваше місце як особистості, де осмислення своїх вчинків, дій, думок і пошуків, бажань і інтересів? Завдяки сильній, жінчій сім'ї (котрої ви так і не зуміли створити через егоїзм обох) ми допомагаємо нашому суспільству виховувати свідомих громадян, відданих великій побудові комуністичного суспільства, змишлювати єдину, могутню сім'ю всіх народів.

В статті 53 Конституції СРСР записано, що шлюб ґрунтується на добровільній згоді чоловіка і жінки, і подружжя — повністю рівноправне в сімейних відносинах. Так що ніщо Вас, Маринко, не тягнуло виходити заміж, щоб потім громогласно висловлюватися як повний істинний, що Вам чоловік не потрібен. І гріш ціла вам обом, якщо ви обое через свій егоїзм і лєнєртієть не змогли створити свій осередок — частину великої дружної радянської сім'ї.

М. БОЙКО.

старший викладач Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна.

ВІВТОРОК,
6 ГРУДНЯ,

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. 9.10 — К. т. Гімнастика. 9.30 — К. т. Телефілім «Про друзів-тотарів». 1. і 2 серії. 11.50 — К. т. Док. телефільм «Мінськ». 14.30 — Док. телефільм. 15.20 — К. т. «Знай і вмій». Для юних техніків. 16.05 — К. т. Док. телефільм «Піломосков'я». Рік ювілейний. 17.05 — К. т. «Музичні вечори для юнацтва». 18.00 — «Основний Закон нашого життя». Інтерв'ю з кандидатом педагогічних наук, старшим викладачем педагогічного інституту Б. В. Притулюком. (К-д). 18.15 — Продовження «Музичних вечорів для юнацтва». 19.00 — К. т. «Нам усім — Фінляндія». До національного свята Фінляндської Республіки — 60-річчя з дня проголошення незалежності. 21.00 — «Час». 21.30 — «Під прапором Жовтня». Звітують трудящі Херсонської області. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «По Радянській Україні». 11.00 — Новини. 11.10 — «Скарби народу». 11.40 — Фізика для учнів 7 класу. 12.10 — Ю. Герман. «Справа, якій ти слугуєш». Вистава. 17.10 — «Нам, радянський спосіб життя».

17.30 — «Телешкола механізатора». Організація зберігання сільськогосподарської техніки. (Кіровоград на Республіканському телебаченні). 18.00 — «На шкільних широтах». 18.30 — «Закон і ми». 19.00 — Вісті. 19.45 — «Старт». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Док. телефільм «Молодша в біді». 22.00 — «Ваша думка». По закінченні — новини.

СЕРЕДА,
7 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 10.00 — «По Радянській Україні». 11.00 — К. т. Новини. 11.15 — Концерт класичної музики. 11.40 — К. т. Російська література для учнів 8 класу. 12.10 — «Під прапором Жовтня». Звітують трудящі Херсонської області. 13.30 — К. т. Док. телефільм. 13.45 — К. т. «Сказання П. Бажова». 15.45 — К. т. «Москвичі на марші п'ятиріччя». 16.15 — К. т. Грєс Д. Локіні (хус-голі). 16.45 — К. т. «Наука сьогодні». 17.15 — К. т. «Відлучились, сурмачі!». 18.00 — «Дені за димом». (К-д). 18.15 — К. т. «Веселі нотки». 18.30 — К. т. Фінал Кубка європейських чемпіонів з хокею: «Полді» (Каледон, ЧССР) — ЦСКА. В перерві — к. т. Тираж «Спортлото». к. т. Репортаж з міжнародних змагань з фігурного катання на приїз газети «Нувель де Моску». Парне катання. 21.00 — «Час». 22.00 — К. т. Кубок УЕФА з футболу: «Грасхеперс» (Швейцарія) — «Динамо» (Габілі). В перерві — новини. ДРУГА ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. 9.10 — Гімнастика. 9.30 — О. Грєбєлов. «Ліхо з

розуму». Фільм-вистава. 16.20 — «Ювілейному року — ударний фінш». 16.50 — Мультифільм «Бурюшук». 17.10 — «Розквіт української радянської науки». 17.40 — «На ідеологічних рубежах». 18.00 — Виступає Мінський камерний оркестр. 18.30 — «Сільськогосподарський огляд». 18.45 — Снівець Л. Ерофєєва. 19.00 — Вісті. 19.30 — «Екран молодих». 20.20 — Свої вірні читачі І. Драч. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Анна на шій». По закінченні — новини.

ЧЕТВЕР,
8 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. 9.10 — К. т. Гімнастика. 9.30 — К. т. «Відлучились, сурмачі!». 10.15 — К. т. «Осінні Желазові Вої». Фільм-концерт. 10.45 — К. т. «Клуб кінополювання». 11.30 — «Будні великих будів». Кінопрограма. 15.25 — К. т. «Різдва приїжджає». 15.45 — К. т. «Пісні і танці народів СРСР». 16.45 — К. т. «Один за всіх, всі за одного». 17.30 — К. т. «Ленінський університет мільйонів». 18.00 — «Шоуменні союзнаці». (К-д). 18.30 — К. т. Міжнародні змагання з фігурного катання на приїз газети «Нувель де Моску». Парне катання. По закінченні — док. телефільм «Малайзійський знайомство». 21.00 — «Час». 21.30 — К. т. «Майстри музичного мистецтва». По закінченні — новини. ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «По Радянській Україні». 11.00 — Новини. 11.15 — «Конституція живе, працює, діє». Для школярів. «Шляхами героїв». 17.00 — «Золоті Зірки

України». Кіноархів. 17.15 — Фільм-концерт. 17.30 — Республіканська фізико-математична школа. 18.00 — Для нагляд. «Хатинка-вертика». 18.30 — Концерт оркестру народних інструментів Українського телебачення і радіо. 19.00 — Вісті. 19.30 — Лаврати Державної премії СРСР 1977 року. Народний артист СРСР Д. Гизітько. 20.20 — «Перший великий гайс». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — «Під прапором Жовтня». Звітують трудящі Кримської області. По закінченні — новини.

П'ЯТНИЦЯ,
9 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. 9.10 — К. т. Гімнастика. 9.30 — К. т. «Сидячий гіт». 9.55 — Фільм «Шоуменні директори школи». 11.10 — Фільм-концерт «Горько Оге і оперета». 11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Основні Радянської держави і прада. 12.10 — «Під прапором Жовтня». Звітують трудящі Кримської області. 14.30 — К. т. Док. фільм «Телевізійний Англія». 15.00 — К. т. «Москва і москвичі». 15.30 — «Дослідження Аратичи». 16.00 — К. т. «Твоє життя Р. Родіана». 16.15 — К. т. «Винахідники». 17.15 — К. т. Концертний зал теледистів «Орфей». 18.00 — «Дені за димом». (К-д). 18.30 — К. т. Док. телефільм «Діа Леніна у «Кремль». Звєтєв 3-я. 19.30 — К. т. Фінал Кубка європейських чемпіонів з хокею: ЦСКА — «Полді» (Каледон, ЧССР). (21.00 — «Час»). 22.05 — К. т. Міжнародні змагання з фігурного катання на приїз газети «Нувель де Моску». Чоловіки. По закінченні — новини. ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — «По Радянській Україні». 11.00 — Новини. 11.10 — Док. телефільм «Продовження». 16.20 — Для дітей. «Лісовий барабан». Діалогова вистава. 17.15 — «Екран молодих». 18.00 — «Спеціалізація і концентрація — магістральні напрямки». 18.30 — Реклама. Оголошення. 19.00 — Вісті. 19.30 — «Знайомство зблизька». Народний артист УРСР М. Гринько. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 —

«Час». 21.30 — 3. Палавєвіл, «Дайс». Вистава. В перерві — новини.

СУБОТА,
10 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. 9.10 — К. т. Гімнастика. 9.30 — К. т. «АБВГДейка». 10.00 — К. т. «Для нас, батьки». 10.30 — К. т. «Ранкова пошта». 11.00 — К. т. «Більше хлібних товарів». 11.30 — К. т. «Шедєри Третьяковської галєрії». 11.50 — К. т. Концерт лауреатів I-го Всесоюзного фестивалю самодіяльного художнього творчості трудящих. 12.30 — К. т. Тираж «Спортлото». 12.40 — К. т. «Літературні читання». 13.10 — К. т. «Рух без небезпек». 13.40 — К. т. Камерна музика А. Хатєратяна. 14.20 — К. т. «Завоюють». 15.05 — К. т. Фільм «Вирини жовтї наїзники». 16.50 — К. т. Тележурнал «Співдружність». 17.25 — К. т. Ніні О. Памутові. 18.00 — Новини. 18.15 — К. т. «Осєнє-немоєнє». 19.15 — К. т. Міжнародні змагання з фігурного катання на приїз газети «Нувель де Моску». Спортсмені таїї. 21.00 — «Час». 21.30 — К. т. Док. телефільм «Детектив без детективів». 1 серія. 22.30 — К. т. Мелодія і ритм зарубіжної естради. По закінченні — новини. ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Кінопрограма для дітей. 11.00 — Новини. 11.15 — Для дітей. «Шукай і знайдєш». Діалогова вистава. (Кіровоград на Республіканському телебаченні). 12.05 — «Гарузи: досвід, проблеми». 12.50 — «Суботний репортаж». 13.30 — Фільм-концерт. 13.50 — «Обережно: гриз!». 14.05 — «Лаврати Державної премії СРСР 1977 року». Інститут кібернетики АН УРСР. 14.35 — Для дітей. Концерт. 15.05 — Фільм «Повітряний міст». 16.15 — М. Олійник. «Зерка». Телевистава. У перерві — Авторський концерт композиторів О. Білаша (УРСР) та І. Лєченєва (БРСР). 19.00 — Вісті. 19.30 — Подорожний концерт. 20.30 — Фільм-опєра по Нижній Тунгусці. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Балтійське небо». 1 серія. 22.55 — Концерт артистів балєту. По закінченні — новини.

КЛУБ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

● Продовжуємо друкувати відгуки на лист Марини Коваленко («МК», 20 жовтня).

● Рівні права дружини і чоловіка — два погляди на проблему

Марія В.

м. Новоукраїнка.

ХОРОШОГО В НЬОГО МАЛО...

Я хоч і не відношуся до молодого подружжя, так як мені 38 і заміжня я вже 18 років, але хочеться мені теж висловити свою думку.

Я повністю підтримую Маринку Коваленко з Кіровограда. Очевидно, глибока душевна травма в неї залишилася від «щасливого подружнього життя». На мою думку, якщо кохаєш людину, стараєшся зрозуміти її завжди щось приємне: взяти трохи важкого тягара на свої плечі, щоб було коханій легше, ніколи не образити лю-

бину людину. А хіба ж це кохання, якщо жінка прийшла з роботи, дома діти, мухи, а чоловікові до цього ніякого діла!

Звичайно є чоловіки, які і на роботі добре працюють, і дома домагають дружини, і для дітей знаходять час. Я не буду підписувати свого прізвища тому, що мій чоловік працює на керівній посаді, але хорошого про нього, на жаль, я написати не можу і не хочу.

ВСІ ТУРБОТИ ДЛЯ ОБОХ

Можливо, я буду де в чому наївною, хоч мені скоро сповниться двадцять.

Сім'я. Він і вона працюють. Отримують непогано заробітну плату. В кожного своє місце роботи (відповідно знань, здібностей і нахилу). Чому їм, прийшовши з роботи, не розділити другу зміну, щоб обом було легше, щоб вони змогли разом піти в кіно, театр, парк або просто пройтися вулицями рідного міста?

Розподіл обов'язків вдома, на мою думку, не принизить гідності чоловіка. Але тільки часто буває, що вони не помічають, а найчастіше не хочуть помічати отсі жіночої роботи, що забирає стільки сили і душевного напруження. Вважають це природним. А потім ще й претензії: чому з'являється сорочка, чому ти перестала слідувати за своїм зовнішнім виглядом...

Кожний чоловік бажав, щоб його дружина була і освіченою, і гарною, і тур-

ботливою. Чому ж вам не взяти на свої ширші плечі трохи сімейних турбот? Мужчини, будьте мужичинами, не топчїть свого зв'язня!

Тоді не буде таких категоричних суджень: «А мені чоловік не потрібен!» Не буде передчасно в'янути жіночі воорєдє коси дружини не буде влітати вітер гірких роздумів білі нитки бабинею літа.

В. ГОНЧАРУК.

с. Мародівка Долинського району.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя—2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи—2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград. Газета пєчатєтся на українському язикє.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.